

Hoe komen we aan ons geld en hoe gaan we er mee om?

En wat hebt u dat u niet hebt ontvangen? (1 Kor 4:7) Elke goede gave en elk volmaakt geschenk is van boven en daalt neer van de Vader der lichten, bij Wie er geen verandering is, of schaduw van omkeer. Jak. 1:17

De eerstelingen van dat wat we krijgen van Onze Vader mogen we Hem vereren, dus niet met wat over is, maar met de eerste oogst.¹ Geven is een Bijbelse opdracht.^{2 3 4 5}

Calvijn zegt hierover: Weldoen is een Christenplicht, en wie gierig is jegens de armen, pleegt "heiligschennis" en "berooft God". (Calvijn J. Verklaring van de Bijbel – Maleachi. Kampen; 2004, p. 421)

Bijbelse principes:

Allereerst is daar de taak van het rentmeesterschap: Christenen hebben volgens de Bijbel bepaalde verantwoordelijkheden, waaronder sparen kan vallen.⁶ We zijn rentmeesters over dat wat ons is toevertrouwd. De verantwoordelijkheid voor ons gezin is een van de belangrijkste (1 Tim 5:8⁷), evenals de huisgenoten in het geloof (en Gal. 6:10⁸). Maar we moeten niet meer sparen dan nodig is.

Daarmee komen we bij het tweede principe, dat van rechtvaardigheid: Het is namelijk niet de bedoeling (lezen we in 2 Kor. 8:13-15) dat anderen verlichting hebben, en u verdrukking; maar uit het oogpunt van gelijkheid is er op dit moment uw overvloed om wat hun ontbreekt aan te vullen, opdat ook hun overvloed er is om wat u ontbreekt aan te vullen, opdat er gelijkheid zal zijn, zoals geschreven staat: Wie veel had verzameld, had niet over; en wie weinig had verzameld, had niet te weinig.

¹ Vereer de HEERE met je bezit, met de eerstelingen van heel je opbrengst, dan zullen je schuren gevuld worden met overvloed en je perskuipen overlopen van nieuwe wijn. Spreuken 3:9-10

² Hieraan leerden wij de liefde kennen, dat Hij voor ons Zijn leven heeft gegeven. Ook wij moeten voor de broeders het leven geven. Wie dan de goederen van de wereld heeft, en zijn broeder gebrek ziet lijden, maar zijn hart voor hem toesluit, hoe kan de liefde van God in hem blijven? Mijn lieve kinderen, laten wij niet liefhebben met het woord of met de tong, maar met de daad en in waarheid. 1 Joh. 3: 16-18

³ Wanneer de HEERE, uw God, u gezegend heeft, zoals Hij tot u gesproken heeft, dan zult u aan vele volken leningen verstrekken, maar zelf zult u niets hoeven te lenen; en u zult over vele volken heersen, maar over u zullen zij niet heersen. Maar als er onder u een arme zal zijn, iemand uit uw broeders, binnen een van uw poorten, in uw land, dat de HEERE, uw God, u geven zal, dan mag u uw hart niet verstokken, of uw hand sluiten voor uw broeder die arm is. Integendeel, u moet uw hand wijd voor hem opendoen en hem overvloedig lenen, genoeg voor wat hem ontbreekt. Wees op uw hoede dat niet de verderfelijke gedachte in uw hart opkomt dat het zevende jaar, het jaar van de kwijtschelding, naderbijkomt – waardoor u uw broeder die arm is niets gunt en hem niets geeft, en hij over u tot de HEERE roept en er zonde in u is. U moet hem overvloedig geven, en laat uw hart niet verdrietig zijn als u hem geeft. Want vanwege deze zaak zal de HEERE, uw God, u zegenen in al uw werk en in alles wat u ter hand neemt. Want armen zullen binnen uw land nooit ontbreken. Daarom gebied ik u: U moet uw hand wijd opendoen voor uw broeder, de onderdrukte en de arme in uw land. Deut. 15: 6-11

⁴ Zowel het Oude als het Nieuwe Testament leert dat Gods kinderen verantwoordelijk zijn voor de zorg van Gods dienstknechten die geroepen zijn zich fulltime aan Gods werk toe te wijden. God heeft de Levieten "alle tienden in Israël als erfelijk bezit gegeven, als vergoeding voor hun dienst, die zij verrichten, de dienst in de tent van ontmoeting. In onze tijd gaat het dan om prediking en pastoraat.

⁵ Het is namelijk niet de bedoeling dat anderen verlichting hebben, en u verdrukking; maar uit het oogpunt van gelijkheid is er op dit moment uw overvloed om wat hun ontbreekt aan te vullen, opdat ook hun overvloed er is om wat u ontbreekt aan te vullen, opdat er gelijkheid zal zijn, zoals geschreven staat: Wie veel had verzameld, had niet over; en wie weinig had verzameld, had niet te weinig. 2 Kor. 8:13-15

⁶ In de woning van een wijze ligt een begerenswaardige schat en olie, maar een dwaze mens verspilt die. Spreuken 21:20

⁷ Maar indien een vrouw voor de haren, en nog wel voor haar huisgenoten, niet zorgt, dan heeft zij haar geloof verloochend en is zij ergere dan een ongelovige.

⁸ Laten wij dus, terwijl wij gelegenheid hebben, goeddoen aan allen, maar vooral aan de huisgenoten van het geloof.

Ten derde waarschuwt de Bijbel regelmatig voor het gevaar van rijkdom: We lezen in 1 Tim. 6:17-19: "Beveel de rijken in deze tegenwoordige wereld dat zij niet hoogmoedig zijn, en hun hoop niet gevestigd houden op de onzekerheid van de rijkdom, maar op de levende God, Die ons alle dingen in rijke mate verschaft om ervan te genieten; ook om goed te doen, rijk te zijn in goede werken, vrijgevig te zijn en bereid om samen te delen. Zo verzamelen zij voor zichzelf een schat: een goed fundament voor de toekomst, opdat zij het eeuwige leven verkrijgen."

Ten vierde roept De Bijbel ons op veel meer op te vertrouwen op God: Geef ons heden ons dagelijks brood. Een dagloner in de tijd van de Bijbel was nog niet eens zeker of hij de volgende dag wel werk zou hebben en dus zijn dagloon zou krijgen! Onze houding is natuurlijk het belangrijkste. Sparen we om God te verheerlijken, of omdat we Hem eigenlijk niet vertrouwen? De woorden van de Heer in Mattheüs 6:26-30 dagen ons allen uit. Als de vogels geen voedsel opslaan voor moeilijke tijden die misschien zouden kunnen komen, en toch de zorg van de hemelse Vader genieten, zouden wij dan bezorgd moeten zijn om de dag van morgen?

Tot slot voert De Bijbel een belangrijk argument aan om niet te veel op voorraad te hebben. We lezen erover in Lukas 12. God zei tegen de man die zijn overvloed opsloeg in zijn voorraadschuren: "Dwaas, nog deze nacht zal je leven van je worden teruggevorderd. Voor wie zijn dan de schatten die je hebt opgeslagen?".⁹ Paulus waarschuwt ons hier ook voor¹⁰ en Calvijn spreekt in zijn Institutie in dezelfde geest:

"Indien wij geloven, dat de hemel ons vaderland is, moeten wij veeleer onze rijkdommen daarheen zenden, dan ze hier houden, waar ze, bij een plotselinge verhuizing, voor ons zullen verloren gaan. Maar hoe zullen wij ze zenden? Wel, doordat we ze meedelen aan de armen en behoeftigen, want al wat hun geschonken wordt, rekent de Here dat Hem gegeven is (Mattheüs 25 : 40). Vandaar die uitnemende belofte: "Wie de arme geeft, leent de Heere" (Spreuken 19 : 17). Evenzo: "Wie rijkelijk zaait, zal rijkelijk maaïen" (2 Korinthe 9:6). Want wat aan de broederen uit de plicht der liefde ten koste gelegd wordt, wordt in des Heren hand in bewaring gegeven. Hij zal het, daar Hij een betrouwbaar bewaarder is, eens met rijke rente weergeven".⁻¹¹

Veel zorgvuldigheid, vrijheid en vrijgevigheid toegewenst.

Neem mijn zilver en mijn goud
Dat ik niets daarvan behoud'
Maak mijn kracht en mijn verstand
Tot een werktuig in uw hand. (Gezang 228:4)

⁹ 'Het landgoed van een rijke man had veel opgebracht, en daarom vroeg hij zich af: Wat moet ik doen? Ik heb geen ruimte om mijn voorraden op te slaan. Toen zei hij bij zichzelf: Wat ik zal doen is dit: ik breek mijn schuren af en bouw grotere, waar ik al mijn graan en goederen kan opslaan, en dan zal ik tegen mezelf zeggen: Je hebt veel goederen in voorraad, genoeg voor vele jaren! Neem rust, eet, drink en vermaak je. Maar God zei tegen hem: "Dwaas, nog deze nacht zal je leven van je worden teruggevorderd. Voor wie zijn dan de schatten die je hebt opgeslagen?" Zo vergaat het iemand die schatten verzamelt voor zichzelf, maar niet rijk is bij God.' Lukas 12:15-21

¹⁰ Want wij hebben niets de wereld ingedragen, het is duidelijk dat wij ook niets daaruit kunnen wegdragen. Als wij echter voedsel en kleding hebben, zullen wij daarmee tevreden zijn. Maar wie rijk willen worden, vallen in verzoeking en in een strik en in veel dwaze en schadelijke begeerten, die de mensen doen wegzinken in verderf en ondergang. Want geldzucht is een wortel van alle kwaad. Door daarnaar te verlangen, zijn sommigen afgedwaald van het geloof, en hebben zich met vele smarten doorstoken. U echter, o mens die God toebehoort, ontvlucht deze dingen. Jaag daarentegen gerechtigheid, godsvrucht, geloof, liefde, volharding en zachtmoedigheid na. Strijd de goede strijd van het geloof. Grijp naar het eeuwige leven, waartoe u ook geroepen bent en de goede belijdenis afgelegd hebt voor vele getuigen. 1 Tim. 6:7-12

¹¹ Institutie, boek III, hoofdstuk 18, paragraaf 6